

Sygn. akt XX GCo 94/15

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 15 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy

w składzie: SSR del. Iwona Falkowska

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2015 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) w N. (C.)

z udziałem (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., S. J., (...) w N. (C.), (...) w L. (C.)

w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia roszczenia

postanawia:

oddalić wniosek.

SSR del. Iwona Falkowska

UZASADNIENIE

Uprawniony - (...) w N. (C.) (dalej jako: C.) - wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczenia o zapłatę solidarnie od obowiązanych (...) sp. z o.o. (dalej jako: (...)), S. J., (...) oraz (...), kwot:

a) 2.700.000 USD tytułem zapłaty kwoty należności głównej wynikającej z umowy o spłacie oraz umowy przystąpienia do długu;

b) 1.200.000 EUR tytułem zapłaty kwoty należności głównej wynikającej z umowy o spłacie oraz umowy przystąpienia do długu;

c) 462.269,00 USD oraz 126.016,44 EUR tytułem odsetek od kwot należności głównej, na które składają się następujące kwoty:

- 191.496,39 USD od kwoty 1.050.000 USD od dnia 16 kwietnia 2013 r. do dnia 15 kwietnia 2015 r.;

- 176.260,27 USD od kwoty 750.000 USD od dnia 2 marca 2013 r. do dnia 15 kwietnia 2015r.;

- 94.512,33 USD od kwoty 900.000 USD od dnia 2 marca 2013 r. do dnia 15 kwietnia 2015r.;

- 126.016,44 EUR od kwoty 1.200.000 EUR od dnia 2 marca 2013 r. do dnia 15 kwietnia 2015 r.

Uprawniony wniósł, aby roszczenie zostało zabezpieczone w wysokości sumy zabezpieczenia – 17.292.165,54 zł, w odniesieniu do każdego z obowiązanych, poprzez:

A. wobec obowiązanego (...) sp. z o.o. poprzez:

a) zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych (...) sp. z o.o., a w szczególności z rachunków bankowych tego obowiązanego prowadzonych przez bank (...) S.A. o numerach:

- (...);

- (...);

- (...);

- (...);

b) ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. (art. 747 pkt 6 w zw. z art. 740 § 3 w zw. z art. 752⁵ KPC);

c) zajęcia prawa majątkowego - udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością należących do (...) sp. z o.o.:

- 100 udziałów o łącznej wysokości 10.000 zł w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) (numer KRS (...));

- 100 udziałów o łącznej wysokości 5.000 złotych w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (numer KRS (...));

B. wobec obowiązane S. J. poprzez:

(a) zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych S. J.;

C. wobec obowiązane (...) poprzez:

zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych (...);

zajęcia prawa majątkowego - udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością należących do (...):

- 200.000 udziałów o łącznej wysokości 10.000.000 zł w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (numer KRS (...));

- 80.000 udziałów o łącznej wysokości 4.000.000 zł w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (numer KRS (...));

na podstawie art. 910² § 2 KPC w zw. z art. 743 § 1 i 2 KPC ustanowienie zarządcy zajętych udziałów w (...) sp. z o.o. (numer KRS (...)) w celu realizacji następujących uprawnień wynikających z zajętych udziałów:

- wykonywania przez zarządcę prawa głosu nad zajętymi udziałami należącymi do (...) w zakresie dotyczącym wyrażania przez zgromadzenie wspólników zgody na sprzedaż nieruchomości w taki sposób, aby zarządca uprawniony był do wykonania prawa głosu z tych udziałów na zgromadzeniu wspólników (...) Sp. z o.o. poprzez głosowanie przeciwko podjęciu wszelkich uchwał o wyrażeniu zgody na sprzedaż nieruchomości należących do (...) Sp. z o.o.;

- uprawnienia do zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników i wprowadzenia do porządku obrad zgromadzenia wspólników punktu o podjęciu uchwały o cofnięciu zgody na sprzedaż nieruchomości oraz wykonania prawa głosu z tych udziałów na zgromadzeniu wspólników (...) Sp. z o.o. poprzez głosowanie za podjęciem uchwały o cofnięciu zgody na sprzedaż nieruchomości należących do (...) Sp. z o.o.;

D. wobec obowiązane (...) poprzez:

zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych (...);

zajęcia prawa majątkowego - udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością należących do (...):

- 300.000 udziałów o łącznej wysokości 30.000.000 zł w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (numer KRS (...));

- 40.100 udziałów o łącznej wysokości 4.010.000 zł w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (numer KRS (...)).

W uzasadnieniu wniosku uprawniony wskazał, iż w dniu 4 lipca 2011 r. C. i (...) podpisali umowę ramową o współpracy, zgodnie z którą C. miał składać (...) zlecenia nabycia prawa do akcji w (...) S.A. (dalej jako: (...)) i w tym celu na bieżąco przekazywać (...) środki pieniężne na zakup tych praw. (...) z kolei zobowiązał się nabyć prawa do akcji (...), a następnie przenieść te prawa na C.. Zgodnie z umową ramową korespondencja dotycząca nabycia akcji była prowadzona przez S. J. – prezesa zarządu (...) i pracowników (...) z siedzibą w M. (ramowa umowa o współpracy wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 80 – 94, pełny odpis z (...), k.126 - 128).

W celu sfinansowania nabycia przez (...) powyższych praw do akcji, C. dokonywał sukcesywnie na rzecz (...) płatności na poczet tych zakupów w łącznej kwocie 3.000.000 USD. Płatności dokonywane były w trzech równych ratach po 1.000.000 USD, w miarę jak S. J. informował C. o wyczerpaniu funduszy. Płatności ratalne nastąpiły w dniu 6 lipca 2011 r., 6 września 2011 r. oraz 17 października 2011 r. (dowody przelewu na łączną kwotę 3.000.000 USD wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 97 – 105).

W okresie pomiędzy lipcem 2011 r. a grudniem 2012 r. S. J., działając jako prezes zarządu (...), okresowo wysyłał do C. potwierdzenia transakcji, arkusze excel oraz wyciągi z rachunków bankowych potwierdzające nabycie przez (...) kolejnych partii praw akcji (...) oraz stopień wykorzystania przekazanych (...) funduszy (wystawiane przez (...) potwierdzenia nabycia praw do akcji (...) wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 107 – 124.)

W dniu 15 lutego 2013 r. odbyło się spotkanie w W. pomiędzy przedstawicielami C. i S. J.. W trakcie spotkania przez zarządu (...) przyznał, że w rzeczywistości, wbrew poczynionym przez strony ustaleniom, (...) nie nabyła praw do akcji (...), w celu przeniesienia ich na C., oraz że potwierdzenia transakcji przesyłane C. były nieprawdziwe (wniosek, k.8). Jednocześnie S. J. przyznał, że wpłacone przez C. fundusze zostały – bez wiedzy i zgody C. - wydane przez (...) na cele inne niż nabycie praw do akcji (...), a jeśli (...) nabył jakieś prawa do akcji (...), to zostały one zaoferowane przez (...) innym wierzycielom.

W dniu 15 lutego 2013 r. S. J. podpisał oświadczenie o uznaniu długu, w którym potwierdził, że (...) otrzymał od C. kwotę 2.800.000 USD oraz zobowiązał się do zapłaty uzyskanych funduszy razem z odsetkami w wysokości 3 % do dnia 1 marca 2013 r. (uznanie długu z dnia 15 lutego 2013 r., k. 130).

S. J. zaoferował również C. cesję praw do 67.000 akcji (...), które jednocześnie oferował innemu wierzycielowi. Badanie przekazanych przez S. J. dokumentów dotyczące tych praw do akcji nie potwierdziły jednak, aby (...) dysponowała prawami do 67.000 akcji (...) (wniosek, k.8).

W dniu 1 marca 2013 r. C. zawarł z (...) i S. J. umowę o spłacie, na mocy której (...) i S. J. zobowiązali się solidarnie do spłaty na rzecz C. kwoty 3.000.000 USD, płatnej w ratach oraz kwoty 1.200.000 EUR, płatnej jednorazowo, wraz z odsetkami należnymi od tych kwot na rzecz C. (k.145).

Zgodnie z § 2.5 umowy o spłacie (...) i S. J. zobowiązali się regularnie, co dwa tygodnie, przysyłać C. aktualne informacje na temat działań podejmowanych w celu uzyskania środków na spłatę długu wobec C., stanu rachunków bankowych (...), oraz bieżących sprawozdań finansowych (...) (k. 147), (umowa o spłacie zadłużenia wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 132 – 149).

W dniu 28 marca 2013 r. (...) zapłacił pierwszą ratę wynikającą z umowy o spłacie, w wysokości 300.000 USD, po czym przestał dokonywać płatności.

W celu zabezpieczenia należności S. J. zaoferował C. akcje (...) S.A. (akcje (...)), które były własnością podmiotów powiązanych z (...) i S. J. (wniosek, k. 10).

W dniu 3 lipca 2014 r. C. zawarł z (...), S. J., Y. oraz Z. umowę przystąpienia do długu, na mocy której Y. oraz Z. przystąpili do długu S. J. i (...) wynikającego z umowy o spłacie. Według S. Z. był wówczas właścicielem akcji (...) (umowa przystąpienia do długu wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 151 – 171).

Zgodnie z § 2.5 umowy przystąpienia S. J., Y. i Z. zobowiązali się w terminie 5 dni od dnia podpisania umowy przekazać C. pełny wykaz aktywów znajdujących się w posiadaniu Y. i Z.. Żadna ze stron umowy nie przekazała jednak takiego wykazu C. (k.171).

Zgodnie z § 4.2 (e) umowy przystąpienia do długu, Z. zapewnił, że posiada tytuł do 1.182.000 akcji (...) (k. 172)

S. J., Y. i Z. zobowiązali się, że żaden ze składników aktywów znajdujących się w posiadaniu Y. i Z. nie zostanie przeniesiony lub obciążony na osobie trzeciej bez wcześniejszej zgody C..

W listopadzie 2014 r. S. J. poinformował, że nie posiada już akcji (...), w związku z czym nie przeznaczy tych akcji na spłatę należności C. (wiadomości e- mail S. J. do przedstawiciela C. z dnia 5 listopada oraz 12 listopada 2014 r. wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 176 – 179).

Uprawniony wskazał, iż w trakcie wszystkich spotkań i rozmów S. J. nieustannie zapewnia, że jego celem jest zaspokojenie należności C.. Wszystkie składane przez niego obietnice okazywały się jednak bez pokrycia.

Żaden ze zobowiązanych nie wykonał swoich zobowiązań wobec C.. Uprawniony otrzymał jedynie kwotę 300.000 USD tytułem zapłaty pierwszej raty z umowy o spłacie, która została zapłacona w dniu 28 marca 2013 r. oraz kwotę 100.000 EUR tytułem zapłaty części należnych odsetek, która została zapłacona w dniu 1 kwietnia 2015 r.

Stan aktualnego zadłużenia uwzględniający dokonanie płatności dwóch powyższych kwot uprawniony zobrazował w tabeli stanowiącej załącznik do wniosku (tabela roszczeń, k. 72 – 76).

Uzasadniając interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia uprawniony wskazał, iż

brak zabezpieczenia w niniejszej sprawie uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie orzeczenia zapadłego w postępowaniu arbitrażowym i wyegzekwowanie od (...), S. J., Y. oraz Z. jakichkolwiek należności.

Dotychczasowe okoliczności współpracy C. z (...), S. J., Y. oraz Z. uzasadniają jego zdaniem przypuszczenie, że podmioty te będą starały się udaremnić działania C. prowadzące do odzyskania należności poprzez ukrywanie majątku i przenoszenie go do spółek powiązanych, nie będących dłużnikami C.. Wskazuje na to sposób, w jaki dotychczas wszyscy obowiązani współpracowali z C., wprowadzając go w błąd, zwodząc i świadomie naruszając postanowienia zawieranych kolejno umów.

S. J., działając jako prezes zarządu (...), przesyłał C. szereg zawierających nieprawdziwe dane potwierdzeń transakcji, które miały utrzymać C. w przeświadczeniu, że zawarta przez (...) i C. ramowa umowa o współpracy jest wykonywana zgodnie z jej treścią. W rzeczywistości, wpłacane przez C. środki nie tylko nie były inwestowane w uzgodnione aktywa, ale w ogóle nie były inwestowane na korzyść C..

(...) i S. J. przyznali się do tych działań w umowie o spłacie (umowa o spłacie wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 132 – 149).

W Umowie o spłacie (...) i S. J. zobowiązali się również do informowania C. na temat działań podejmowanych przez (...) i S. J. w celu uzyskania środków na spłatę długu wobec C., stanu rachunków bankowych (...), oraz bieżących sprawozdań finansowych (...) (umowa o spłacie, k. 147). Ani (...) ani S. J. nie przekazywali jednak C. tych informacji.

Po zawarciu umowy o spłacie zapłacona została C. jedynie pierwsza rata należności głównej oraz, ponad dwa lata po tej wpłacie, kolejna niewielka kwota pokrywająca tylko część narosłych w międzyczasie odsetek.

Jednocześnie S. J. w imieniu własnym oraz (...) i pozostałych spółek, nad którymi miał kontrolę (Y., Z.), składał obietnice zapłaty tych należności, mające stworzyć pozory realnej chęci spłaty długu. W rzeczywistości, były to kolejne deklaracje bez pokrycia, a ich jedynym celem było kupienie sobie czasu. S. J. deklarował wobec C., że kontrolowany przez niego Z. przenieś na C. (tytułem zabezpieczenia spłaty długu) posiadane przez Z. akcje (...). Jednocześnie, w umowie przystąpienia do długu S. J., Z. i Y. zobowiązali się, że żaden z posiadanych przez nich aktywów (w tym Akcje (...) posiadane przez Z.) nie zostaną przeniesione lub obciążone rzecz osób trzecich bez zgody C.. Mimo to, kilka miesięcy później, w listopadzie 2014 r., S. J. oświadczył C., że tak naprawdę Akcje (...) od samego początku należały do innego wierzyciela. Oznacza to, że już w momencie składania deklaracji w umowie przystąpienia do długu przez Z. i Y., obowiązani wiedzieli, że zobowiązania wobec C. nie zostaną wykonane (umowa przystąpienia do długu wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 151 – 171, wiadomości e-mail S. J. do przedstawiciela C. z dnia 5 listopada 2014 r. oraz 12 listopada 2014 r. wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 176 – 179).

W listopadzie 2014 r. S. J., sprawujący zarząd w (...) nieprzerwanie od 2009 r., przestał być członkiem zarządu, a na jego miejsce wstąpił S. Y., który nigdy nie kontaktował się jednak z C., a wszelkie kontakty w imieniu (...) w dalszym ciągu prowadzi S. J., stojący za całą grupą kapitałową.

Obowiązani funkcjonują w strukturze kapitałowej kontrolowanej przez S. J., która uniemożliwia w praktyce dotarcie wierzycielom do wartościowych składników majątku.

W rozmowach z przedstawicielami C. S. J. twierdził, że nieformalnie kieruje dużą grupą kapitałową, w której znajduje się wiele spółek. Jedną z nich jest (...) spółka (...), która jest współnikiem w kilkunastu polskich spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Innym przykładem praktycznego funkcjonowania takiej struktury własnościowej są cypryjskie spółki (...), nad którymi S. J. sprawuje faktyczną kontrolę pomimo, że formalnie właścicielami tych spółek jest inny podmiot. Dzięki takiej strukturze S. J. pozostaje niewidoczny jako rzeczywisty właściciel tych aktywów. Struktura ta również praktycznie uniemożliwia dotarcie wierzycielom S. J., jak i wierzycielom spółek z nim powiązanych, do wartościowych składników majątku - mogą one być bowiem na bieżąco przesuwane w ramach tej grupy (umowa przystąpienia do długu wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 151 – 171, wypisy z rejestru handlowego dla Y. i Z. wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 181 – 184).

Uprawniony wskazał także, iż obowiązani posiadają wielu wierzycieli. Jako przykład podał, iż wobec (...) i S. J. toczy się obecnie przed Sądem Okręgowym w Warszawie postępowanie wszczęte przez fundusz inwestycyjny S., również oszukany przez grupę (...) na transakcji nabywania praw do akcji (...) (sygn. sprawy II C 726/14).

Niezależnie od powyższego, zdaniem uprawnionego istnieje uzasadnione przypuszczenie, że żaden z obowiązanych (ani samodzielnie, ani łącznie) nie posiada majątku wystarczającego na zaspokojenie zobowiązań wobec C..

Zgodnie z okolicznościami wskazanymi przez S. J. w rozmowach z przedstawicielami C., nie jest on właścicielem żadnych wartościowych aktywów, a jego miejsce zamieszkania stanowi wynajęta nieruchomość, której czynsz został opłacony na 3 lata z góry. Zdaniem uprawnionego, istnieje również wysokie prawdopodobieństwo, że S. J. pozbywa się składników majątku, mogących przedstawiać dla wierzycieli realną wartość. Z dostępnych publicznie rejestrów wynika, że w lutym 2015 r. S. J. sprzedał na rzecz T. J. posiadane przez siebie udziały w spółce (...) sp. z o.o., przy czym z dostępnego w aktach rejestrowych tej spółki ostatniego sprawozdania finansowego wynika, że spółka ta mogła posiadać budynek lub lokal o wartości ponad 800.000 zł sprawozdanie finansowe (...) sp. z o.o. za rok 2012 (ostatnie dostępne w aktach rejestrowych sprawozdanie finansowe tej spółki) wraz z odpisem z KRS tej spółki oraz wydrukiem z Monitora Sądowego i Gospodarczego zawierającym informację o zbyciu udziałów w spółce przez S. J., k. 186 - 203).

Według rachunku zysków i strat zawartego w ostatnim sprawozdaniu finansowym (...) za rok 2013, (...) wykazuje stratę w wysokości 5.136.439,78 zł. Jednocześnie bilans aktywów wskazuje, że (...) nie posiada w zasadzie aktywów trwałych, które mogłyby stanowić podstawę udanej egzekucji (rachunek zysków i strat (...), k.217 – 219, bilans (...) na dzień 31 grudnia 2013 r., k.220).

Zgodnie z przepisami obowiązującymi na C., gdzie swoją siedzibą mają zarówno Y. i Z., spółki te są zobowiązane składać sprawozdania finansowe zawierające dane o kondycji finansowej. Spółki te jednak uchylają się od tego obowiązku. C. nie posiada więc nawet danych, na podstawie których mógłby ustalić, czy spółki te posiadają jakiegokolwiek wartościowe i zbywalne aktywa, które mogłyby stanowić podstawę udanej egzekucji. Okoliczności te zostały potwierdzone przez (...) oddział międzynarodowej firmy (...) (oświadczenie (...) z C. o braku sprawozdań finansowych wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 222 - 223)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 1166 § 1 i 2 k.p.c. poddanie sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego nie wyłącza możliwości zabezpieczenia przez sąd roszczeń dochodzonych przed sądem polubownym. Dotyczy to także sytuacji, gdy miejsce postępowania przed sądem polubownym znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub nie jest oznaczone.

W niniejszej sprawie uprawniony ma zamiar wszcząć postępowanie przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej (wniosek, k. 6).

Rozpatrując wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia dochodzonego w postępowaniu arbitrażowym Sąd stosuje przepisy regulujące postępowanie zabezpieczające (art. 730 i nast. k.p.c.).

Zgodnie z art. 730 § 2 KPC, sąd może udzielić zabezpieczenia roszczeń dochodzonych przed sądem polubownym przed wszczęciem postępowania lub w jego toku, zaś po uzyskaniu przez uprawnionego tytułu wykonawczego tylko wówczas, jeżeli ma ono na celu zabezpieczenie roszczenia o świadczenie, którego termin spełnienia jeszcze nie nastąpił (Komentarz do art. 1166 k.p.c., red. Zieliński 2014 wyd. 7, Legalis).

Stosownie do treści art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej, podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny, można żądać udzielenia zabezpieczenia. Natomiast w myśl § 2 wskazanego przepisu, sąd może udzielić zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania lub w jego toku. W myśl art. 730¹ k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes ten istnieje natomiast wówczas, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę.

Warunek uprawdopodobnienia roszczenia oznacza konieczność uprawdopodobnienia określonych faktów, z których jest ono wywodzone. Kwestia oceny wiarygodności roszczenia może być uzależniona od stanu materiału dowodowego w sprawie, przedstawionych dokumentów, oraz treści wniosku, a zatem wpływ na sposób oceny wiarygodności roszczenia ma również to, czy wniosek o udzielenie zabezpieczenia został zgłoszony w toku postępowania po przeprowadzeniu chociażby częściowo dopuszczonych przez sąd dowodów.

Należy się zgodzić z zaprezentowanym w orzecznictwie poglądem, iż roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie, co nie wyklucza tego, iż w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego wniosek może okazać się bezzasadny. Istotą postępowania zabezpieczającego, jako postępowania incydentalnego, nie jest uznanie dochodzonego roszczenia za udowodnione, ale jedynie za uprawdopodobnione, czemu służy dokonywana przez sąd jedynie pobieżna analiza dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego. Możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do wniosku o niezasadności roszczenia, jest oczywistym założeniem tej instytucji (tak Sąd Apelacyjny w Szczecinie w postanowieniu z 28 grudnia 2006 roku I Acz 1129/06, LEX 516576).

W niniejszej sprawie uprawniony opiera swoje roszczenie na żądaniu zwrotu płatności dokonanych na rzecz (...) w okresie od 4 lipca 2011 r. do 15 lutego 2013 r. w ramach umowy ramowej z dnia 4 lipca 2011 r.

Uprawniony załączył do wniosku dowody przelewów na łączną kwotę 3.000.000 USD

(dowody przelewu na łączną kwotę 3.000.000 USD wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 97 – 105).

Zgodnie z warunkami umowy ramowej wpłacona przez C. kwota miała zostać przeznaczona przez (...) na zakup prawa do akcji (...) S.A., a następnie przeniesienie tych praw na C. (ramowa umowa o współpracy wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 80 – 94).

W dniu 15 lutego 2013 r. S. J. podpisał oświadczenie o uznaniu długu, w którym potwierdził, że (...) otrzymał od C. kwotę 2.800.000 USD, i w którym zobowiązał się do zapłaty uzyskanych funduszy razem z odsetkami do dnia 1 marca 2013 r. (uznanie długu z dnia 15 lutego 2013 r., k. 130).

Umowa z dnia 1 marca 2013 r. o spłacie zadłużenia zawarta z (...), reprezentowanym przez S. J. zawiera potwierdzenie, iż C. zapłacił (...) kwotę 3.000.000 USD w trzech równych ratach (§ 1.2, k. 145). Dodatkowo (...) oraz S. J. potwierdzili, iż C. uzyskałby zysk w wysokości 1.200.000,00 EUR, gdyby akcje spółki zostały mu wydane zgodnie z umową główną i potwierdzeniami wysyłanymi przez (...) (§ 1.7, k.145).

Z zapisu § 1.8 umowy wynika, iż potwierdzono uznanie długu z dnia 15 lutego 2013 r. oraz dodatkowo potwierdzono zadłużenie (...) w kwocie 200.000 USD. Strony ustaliły także obniżenie odsetek z 3% na 2% (§ 1.8, k. 145 – 146) oraz harmonogram spłat (§ 2, k.146).

Pozostali obowiązani - Y. i Z. przystąpili do wszystkich długów obecnych i przyszłych (...) przez S. J. (umowa przystąpienia do długu wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 151 – 171).

Załączone do wniosku dokumenty pozwalają uznać roszczenie uprawnionego za uprawdopodobnione.

Przesłanka uprawdopodobnienia roszczenia nie jest jedyną przesłanką zabezpieczenia, przepis art. 730¹ k.p.c. wymaga również uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Interes prawny, w myśl art. 730¹ § 2 k.p.c., jest zaś uprawdopodobniony - podobnie jak w przypadku uprawdopodobnienia roszczenia – wtedy, gdy prima facie możliwe jest stwierdzenie, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Omawiany przepis nie nakłada zatem na stronę wnioskującą o udzielenie zabezpieczenia obowiązku udowodnienia takiego interesu. Należy mieć jednak na uwadze, że przesłanka interesu prawnego nie może opierać się wyłącznie na twierdzeniach strony, która wnioskuje o zabezpieczenie roszczenia, niepopartych przekonywującą argumentacją i środkami uprawdopodobnienia. Przy takim przyjęciu bowiem w każdym postępowaniu sądowym można by podnieść jedynie ogólne stwierdzenie o istnieniu niebezpieczeństwa, iż pozwany uniemożliwi wykonanie wyroku, bez poparcia tej tezy stosowną argumentacją i dowodami uprawdopodobniającymi istnienie interesu prawnego.

Roszczenie, którego zabezpieczenia domaga się uprawniony, jest roszczeniem o zapłatę, a zatem interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia należy wiązać z sytuacją majątkową i kondycją finansową obowiązanego, która może rzutować w przyszłości na możliwość uzyskania przez uprawnionego zaspokojenia w postępowaniu przed sądem arbitrażowym. Zwykle za taką oceną będzie przemawiała zła kondycja finansowa dłużnika, która przejawia się w zaprzestaniu regulowania zobowiązań, wyzbywaniu się majątku, ograniczaniu zakresu działalności, zaciąganiu pożyczek lub kredytów zabezpieczonych majątkiem i zachwianiu możliwości ich spłaty. Sama obawa pogorszenia sytuacji ekonomicznej nie stanowi o realnym i aktualnym zagrożeniu kondycji finansowej dłużnika.

W przypadku roszczeń o świadczenie pieniężne obawa co do egzekucyjnego wykonania przyszłego orzeczenia może zatem płynąć przede wszystkim stąd, iż zagrożona jest wypłacalność obowiązanego, w szczególności, gdy nie ma on dostatecznego majątku. Aby ocenić, czy ewentualny brak uwzględnienia wniosku o udzielenie zabezpieczenia

uniemożliwi lub znacznie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie, należałoby ustalić relację aktywów i pasywów; czy aktywa, jakimi dysponują obowiązani, przewyższają ich pasywa, oraz czy w sposób wystarczający umożliwią wykonanie ewentualnie pozytywnego dla uprawnionego orzeczenia. W świetle powyższego, nie można podzielić poglądu, że interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia uzasadnia już sam fakt, w jaki sposób obowiązani wprowadzili w błąd i zwodzili C. oraz naruszali łączących strony umów.

Odnośnie twierdzenia uprawnionego, że (...) oraz S. J. nie przekazywali danych odnośnie działań podejmowanych przez (...) i S. J. w celu uzyskania środków na spłatę zadłużenia (wniosek, k.12), należy wskazać, że w mailu z dnia 5 listopada 2014 r. S. J. przekazał informacje odnośnie sfinalizowania projektu farm wiatrowych, planów podpisania 2 umów dotyczących ich sprzedaży w okresie grudzień – styczeń 2015 oraz planach rozliczenia ze spółką (...) (e – mail z dnia 5 listopada 2014 r., k. 178). Następnie w korespondencji z dnia 12 listopada 2014 r. S. J. przekazał uprawnionemu informację, iż doszło do podpisania rozliczenia z pozostałymi stronami, a teraz planuje ostateczne rozliczenie z C.. Do maila z 12 listopada 2014 roku S. J. załączył arkusz kalkulacyjny z rozliczeniem, dotyczący przekazania uprawnionemu 137 764 udziałów (...) i prosił o zapoznanie się oraz potwierdzenie liczby udziałów, które chce przekazać C. (e – mail z dnia 12 listopada 2014 r., k. 179). Uprawniony nie przedstawił pełnej korespondencji między stronami, w tym odpowiedzi na wskazany mail, w której potwierdził lub kwestionował wskazany arkusz kalkulacyjny przewidujący przekazanie mu 137 764 udziałów (...).

Fakt powiązań osobowych i kapitałowych (S. J. posiada 70 % udziałów w spółkach (...)) - k.169) nie musi świadczyć o tym, że celem powstałej struktury jest uniemożliwienie wierzycielowi dotarcia do wartościowych składników majątku. Tym bardziej, że w niniejszej sprawie spółki powiązane z S. Y. i Z. przystąpiły do umowy o spłacie zadłużenia, a zatem ewentualne przesunięcia majątkowe pomiędzy tymi spółkami nie powinny wpływać na możliwość zapłaty należności na rzecz C. (umowa przystąpienia do długu wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k. 151 – 171, wypisy z rejestru handlowego Y. i Z. wraz z tłumaczeniem przysięgłym, k.181 – 184)

Nieuprawdopodobnione są twierdzenia uprawnionego, iż obowiązani mają wielu wierzycieli, i że żaden z obowiązanych (ani samodzielnie ani łącznie) nie posiada majątku wystarczającego na zaspokojenie zobowiązań wobec C..

Odnośnie (...) uprawniony wskazał, iż według rachunku zysków i strat, zawartego w ostatnim sprawozdaniu finansowym (...) za rok 2013, strata wyniosła 5.136.439,78 zł, a jednocześnie spółka nie posiada w zasadzie aktywów trwałych, które mogłyby stanowić podstawę egzekucji (rachunek zysków i strat (...), k.217 – 219, bilans (...) na dzień 31 grudnia 2013 r., k.220). Nie można jednak pominąć posiadanych aktywów obrotowych w wysokości 42.211.697,85 zł. Znaczną część tych aktywów stanowią należności krótkoterminowe (k. 218), a zatem takie, które można stosunkowo łatwo zamienić na gotówkę. Dodatkowo ze sprawozdania finansowego za rok 2013 wynika, iż (...) posiada udziały i prawa w jednostkach podporządkowanych oraz w innych jednostkach (k.210).

Odnośnie S. J. uprawniony wskazał, iż w rozmowach z C. obowiązany twierdził, iż nie jest właścicielem żadnych wartościowych aktywów, a jego miejsce zamieszkania stanowi wynajęta nieruchomość, której czynsz opłacony jest na 3 lata z góry. W ocenie uprawnionego pozbywa się on składników majątku, mogących przedstawiać dla wierzycieli realną wartość. W lutym 2015 r. sprzedał na rzecz T. J. udziały w spółce (...) sp. z o.o., która mogła posiadać budynek lub lokal o wartości ponad 800.000 zł (sprawozdanie finansowe (...) sp. z o.o. za rok 2012, k. 193 - 203, odpis KRS spółki (...), k. 186 - 191, wydruk z Monitora Sądowego i Gospodarczego, k. 192).

Należy jednak zauważyć, iż wartość sprzedanych udziałów to 25.000 zł (k.192), a brak danych na temat majątku S. J. i okoliczności zbycia udziałów, nie pozwala na ocenę, czy transakcja ta w znaczący sposób uszczupla majątek i świadczy o wyzbywaniu jego istotnych składników, a tym samym czy ma realny wpływ na wypłacalność S. J., wobec którego nie toczą się – a przynajmniej brak jest danych na ten temat – jakiegokolwiek postępowania egzekucyjne.

Odnośnie Y. i Z. uprawniony wskazał, iż nie posiada danych, na podstawie których mógłby ustalić, czy spółki te posiadają jakiegokolwiek wartościowe i zbywalne aktywa, które mogłyby stanowić podstawę udanej egzekucji, albowiem

spółki uchylają się od składania sprawozdań finansowych (oświadczenie (...)) o braku sprawozdań finansowych, k. 222 – 223). Jak wynika z treści wniosku o zabezpieczenie, spółki te posiadają udziały w (...) sp. z o.o. o oraz (...) Finanse sp. z o.o. o łącznej wartości 14 000 000 zł., oraz udziały w (...) sp. z (...). i (...) sp. z o.o. o łącznej wartości 4 040 000 zł (wniosek, k.5 – 6).

Oceniając istnienie interesu prawnego nie można pominąć faktu, iż obowiązani przekazali na rzecz C. dwie wpłaty, w tym ostatnia - w kwocie 100.000 EUR - miała miejsce w dniu 1 kwietnia 2015 r., a zatem zaledwie dwa tygodnie przed złożeniem niniejszego wniosku o zabezpieczenie.

Reasumując, w ocenie Sądu nie ma podstaw do przyjęcia tezy o zagrożeniu wypłacalności obowiązanym, braku płynności finansowej i tendencji zmniejszania się ich majątku, która wskazywałaby, iż bez udzielenia zabezpieczenia uprawniony może mieć problemy z zaspokojeniem przysługującego mu roszczenia.

Pomimo zatem uprawdopodobnienia roszczenia, wniosek nie mógł być uwzględniony z uwagi na niespełnienie drugiej przesłanki zabezpieczenia, tj. nieuwiarygodnienie okoliczności uzasadniających interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Dlatego też Sąd - na podstawie art. art. 730¹§ 1 i 2 k.p.c. - orzekł jak w sentencji.

Na marginesie Sąd zauważa, że nawet przy założeniu interesu prawnego, sposób zabezpieczenia wskazany w pkt II A (b), tj. ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem obowiązanego, jako wyjątkowo dolegliwy, najdalej ograniczający prawa obowiązanego oraz pociągający znaczne koszty związane ze sprawowaniem zarządu - nie mógłby być uwzględniony. Ustanowienie zarządu przymusowego wyklucza jednocześnie udzielenie na rzecz tego samego uprawnionego na mieniu wchodzącym w skład przedsiębiorstwa (zakładu, części zakładu) zabezpieczenia w sposób wymieniony w art. 747 pkt 1-3 k.p.c. (tak: K. Piasecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. T. 3, Wyd. 5. Warszawa 2010, Legalis).

W odniesieniu zaś do zarządzenia z 29 kwietnia 2015 roku i treści pisma uprawnionego z dnia 6 maja 2015 roku, stanowiącego odpowiedź na to zarządzenie, Sąd podziela pogląd, iż ustanowienie zajęcia wynagrodzenia za pracę albo innej wierzytelności lub innego prawa majątkowego albo z rachunku bankowego, jako sposobu zabezpieczenia, wymaga ich określenia w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia. W przypadku zajęcia wierzytelności i innych praw majątkowych określenie to powinno polegać na oznaczeniu rodzaju wierzytelności, tytułu prawnego, z którego wierzytelność wynika oraz dłużnika zajętej wierzytelności lub prawa. Jest to bowiem konieczne do wykonania postanowienia zabezpieczającego, ponieważ komornik musi o zajęciu powiadomić dłużnika zajętej wierzytelności lub prawa (art. 881, art. 896 § 1 pkt 2, art. 910 § 1 pkt 2 k.p.c). Komornik nie ma natomiast obowiązku ani prawa czynić takich ustaleń (K. Piasecki, op. cit, powołane tam orz. SN z 25.4.1955 r., IV CZ 72/55, OSN 1956, Nr 3, poz. 69; orz. SN z 10.2.1957 r., IV CZ 12/57, RPEiS 1958, Nr 1). Natomiast ustanowienie jako sposobu zabezpieczenia zajęcia wierzytelności obowiązanego na rachunku bankowym nie wymaga wprawdzie wskazania w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia numeru rachunku bankowego obowiązanego, konieczne jest natomiast określenie banku, w którym rachunek jest prowadzony z podaniem siedziby banku lub oddziału (K. Piasecki, op. cit.).

SSR del. Iwona Falkowska

Zarządzenie: (...)

SSR del. Iwona Falkowska